

WYŻSZA SZKOŁA BEZPIECZEŃSTWA

z siedzibą w Poznaniu

A K C E P T U J Ę
DZIEKAN

.....
(pieczęć data i podpis)

SYLABUS PRZEDMIOTU:

Nazwa przedmiotu:	Procesy poznawcze											
Kod przedmiotu:	B.6											
Osoba odpowiedzialna za przedmiot:												
Osoby prowadzące zajęcia:												
Wydział:	Nauk Społecznych w Giżycku											
Kierunek:	Psychologia											
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia											
Specjalność:	Nie dotyczy											
Semestr realizacji przedmiotu:	2											
Przedmioty wprowadzające:	Biologiczne podstawy zachowań											
Wymagania wstępne:	Student powinien posiadać ogólną wiedzę z zakresu szczebla średniego, podstawowe kompetencje społeczne oraz umiejętności: rozumienia, wykorzystywania i refleksyjnego przetwarzania tekstów; wykorzystywania wiedzy o charakterze naukowym do identyfikowania i rozwiązywania problemów, a także formułowania wniosków opartych na obserwacji; komunikowania się w języku ojczystym zarówno w mowie i w piśmie; umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi; wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji oraz umiejętności pracy zespołowej.											
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Rodzaje / forma zajęć											
	Stacjonarne						Niestacjonarne					
	BK						BK					
semestr nr 2	W	C		K	N	Σ	W	C		K	N	Σ
		S	T					S	T			
	20	14	14	22	55	125	16	12	12	20	65	125
Oznaczenie rodzaju zajęć: BK - zajęcia realizowane w bezpośrednim kontakcie nauczyciela ze studentem, N - zajęcia realizowane bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem												
Oznaczenie form zajęć: W - wykład, C - ćwiczenia praktyczne (S - realizowane w sali, T - realizowane w terenie), K- egzaminy, instruktarze, konsultacje, narady, seminaria, zaliczenia, itp.												

Efekty uczenia się:	Symbol (odniesienie do) EPK/EKK/ES ¹	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (forma zaliczeń)
----------------------------	---	--

¹ EPK/EKK/ESK – efekty podstawowe uczenia się/efekty kierunkowe uczenia się /efekty specjalnościowe uczenia się (w zależności od semestru, na którym prowadzony jest przedmiot)

Wiedza ² :			
1	ma uporządkowaną wiedzę na temat człowieka jego biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw, procesu ewolucji, czynności ruchowych, poznawczych i emocjonalnych	K_W06	Egzamin pisemny (test), kolokwium z ćwiczeń
2	Zna i omawia zagadnienia dotyczące emocji i motywacji, procesów poznawczych i psychologicznych aspektów zachowania człowieka, uwzględniając różnorodne czynniki	K_W011	Egzamin pisemny (test), kolokwium z ćwiczeń
3	Zna zasady i normy prawne, etyczne oraz moralne w odniesieniu do działań diagnostycznych, analitycznych, pomocowych i terapeutycznych	K_W15	Egzamin pisemny (test), kolokwium z ćwiczeń
Umiejętności:			
1	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi problemami i obszarami działalności psychologicznej, potrafi zastosować odpowiednie metody i narzędzia diagnostyczne i analityczne oraz systemy informatyczne, wspomagające procesy podejmowania decyzji i spójny z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, wykorzystując także zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT)	K_U05	Ocena aktywności na ćwiczeniach, ocena pracy w grupie, ocena zrealizowanych zadań, udział w konsultacjach
2	Potrafi diagnozować i analizować stany emocjonalne, czynniki motywacyjne, procesy poznawcze i różnorodne zachowania człowieka	K_U15	Ocena aktywności na ćwiczeniach, ocena pracy w grupie, ocena zrealizowanych zadań, udział w konsultacjach
3	Umie analizować uwarunkowania biologiczne, psychologiczne, rodzinno-genetyczne, społeczne, konstytucjonalne w zakresie zaburzeń i chorób psychicznych, odnosząc się do podstaw psychiatrii, psychoterapii	K_U16	Ocena aktywności na ćwiczeniach, ocena pracy w grupie, ocena zrealizowanych zadań, udział w konsultacjach
4	Potrafi określić cechy osobowościowe człowieka, jego stany emocjonalne, zarówno w kontekście indywidualnym, jak i społecznym, uwzględniając różnorodne uwarunkowania biologiczne, psychologiczne, środowiskowe i społeczne	K_U17	Ocena aktywności na ćwiczeniach, ocena pracy w grupie, ocena zrealizowanych zadań, udział w konsultacjach
Kompetencje społeczne:			
1	Jest gotów do pracy nad własnym rozwojem w toku działalności profesjonalnej, dokonuje oceny własnych kompetencji, posiada wiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń. Ocenia krytycznie posiadaną wiedzę oraz uwzględnia opinie ekspertów, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego w warunkach płynności rynku pracy	K_K01	prezentowanie stosownej postawy
2	Jest gotów do podejmowania działań profesjonalnych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań w zakresie problematyki psychologii	K_K02	prezentowanie stosownej postawy
Metody dydaktyczne:		Wykład: konwencjonalny, case study, pokaz, dyskusja	
		Ćwiczenia: praca w grupach, zadania dydaktyczne/problemowe, metody	

² W odniesieniu do praktyk zawodowych w sylabusie nie ujmuje się efektów uczenia się z zakresu wiedzy.

	problemowe, zajęcia terenowe		
	Zajęcia bez bezpośredniego udziału nauczyciela: e-learning		
	Konsultacje		
Treści kształcenia (program wykładów i pozostałych zajęć)		Liczba godzin	
		S	N
Wykłady:			
1	Wykład 1: Psychologia procesów poznawczych Zagadnienia: charakterystyka psychologii poznawczej jako subdyscypliny naukowej, metody badań nad poznaniem. Rola funkcji poznawczych w kontekście ewolucyjnym. Szerokie i wąskie rozumienie procesów poznawczych. Wpływ czynników społecznych na procesy poznawcze.	4	2
2	Wykład 2: Proces postrzegania Zagadnienia: Składowe procesu spostrzegania - bodziec, receptory, analizatory, próg wrażliwości. Czynności spostrzegania. Wpływ czynników osobowościowych i społecznych na proces percepcji. Teorie percepcji. Spostrzeganie – psychofizyka, wieloznaczność, zniekształcenia. Spostrzeganie i rozpoznawanie struktur. Percepcja jako proces kierowania zachowaniem. Charakterystyka wyobrażeń i mechanizmy wyobraźni. Istota i forma reprezentacji umysłowych.	3	2
3	Wykład 3: Uwaga Zagadnienia: kwestie definicyjne, teorie uwagi, zadania uwagi, automatyzmy, odruch orientacyjny.	2	2
4	Wykład 4: Pamięć i czynności pamięciowe Zagadnienia: natura pamięci, rodzaje i funkcje pamięci, modele i systemy pamięci, fazy procesu pamięciowego, zapamiętywanie, techniki mnemoniczne, przechowywanie, zapomnianie, reminiscencja, odpamiętywanie, zawodność pamięci, amnezja, fałszywe wspomnienia.	3	3
5	Wykład 5: Inteligencja Zagadnienia: kwestie definicyjne, rodzaje inteligencji – kognitywna, werbalna, emocjonalna, społeczna, twórcza; pomiar inteligencji. Teorie inteligencji – czynnikowa, przetwarzania informacji, biologiczna, kontekstu kulturowego.	2	2
6	Wykład 6: Myślenie i rozumowanie Zagadnienia: Istota myślenia, rodzaje myślenia, teorie myślenia, struktura i elementy myślenia, myślenie a inne złożone procesy poznawcze. Rodzaje i typy rozumowania, błędy w rozumowaniu	2	2
7	Wykład 7 : Uczenie się. Zagadnienia: pojęcie uczenia się, procesy uczenia się i różne ich wymiary, znaczenie uczenia się we współczesnym świecie, wymiary uczenia się, refleksja, metauczenie się i uczenie się transformatywne, teorie uczenia się, uczenie się a emocje, uczenie się przez doświadczenie, sekwencje uczenia się, przeskoki, stadia, modele, uczenie się i bieg życia, przestrzenie uczenia się, uczenie się a motywacja, całożyciowe uczenie się	4	3
RAZEM:		20	16
Ćwiczenia praktyczne:			
Ćwiczenia realizowane w sali (C/S):			
1	Ćwiczenie 1: Spostrzeganie Zagadnienia: Spostrzeganie: interpretacja przekazów sensorycznych. Teorie rozpoznawania obrazów. Rola systemu wzrokowego i słuchowego w spostrzeganiu; analiza przypadków, praca indywidualna.	2	2
2	Ćwiczenie 2: Pamięć Zagadnienia: Pojęcie i rodzaje pamięci. Fazy procesu pamięciowego. Teorie zapomniania. Wiarygodność pamięci; analiza przypadków, praca indywidualna.	2	2
3	Ćwiczenie 3: Uwaga Zagadnienia: Pojęcie, rodzaje i cechy uwagi. Funkcje uwagi w procesie przetwarzania informacji; analiza przypadków, praca indywidualna.	3	2
4	Ćwiczenie 4: Rola myślenia w procesie rozwiązywania problemów.	3	2

	Zagadnienia: Myślenie jako proces dochodzenia do wniosków - rozumowanie dedukcyjne i indukcyjne i ich szczegółowe formy. Rozumowanie jako centralny proces świadomej kontroli toku myślenia. Myślenie dywergencyjne i konwergencyjne. Fazy procesu rozwiązywania problemów; analiza przypadków, praca indywidualna.		
5	Ćwiczenie 5: Uczenie się Zagadnienia: Na czym polega uczenie się samoregulowane? Aspekty semantyczne przetwarzania informacji w procesach pamięciowych i uczeniu się – badania nad rozumieniem tekstu, jego przebiegiem, strukturą i niektórymi uwarunkowaniami.	2	2
6	Ćwiczenie 6: Style poznawcze. Wyobraźniowy i pojęciowy styl poznawczy. Zagadnienia: Pojęcie wyobraźni. Związki wyobraźni ze stylami poznawczymi. Wyobraźnia a twórczość. Prezentacja wybranych metod badań	2	2
Ćwiczenia realizowane w terenie (C/T)³			
Opis zajęć realizowanych w terenie: Realizacja badań zespołowych w terenie dotyczących następujących kwestii: - myślenie twórcze (wspomaganie procesów twórczych; analogia – mechanizm twórczego łączenia odległych dziedzin wiedzy); - podejmowanie decyzji (indywidualnie i grupowo, ryzykowne); - planowanie eksperymentów (reprezentacje wyobraźniowe i pojęciowe – możliwości badania eksperymentalnego); - krytyczna analiza różnych koncepcji teoretycznych (przeszkody w rozwiązywaniu problemów: sztywność, nastawienie, fiksacja funkcjonalna). Miejsce odbywania się zajęć w terenie: miejsce pozwalające na realizację przedmiotu Warunki zaliczenia: dostarczenie dokumentacji związanej z realizacją zleconych zadań w wyznaczonym przez wykładowcę terminie		14	12
RAZEM:		28	24
Opis godzin zajęć w formie praktycznej bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem			
Forma kształcenia: e-learning Liczba godzin: przynajmniej 60% godzin zajęć realizowanych bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem Założenia: zapoznanie się z materiałami umieszczonymi na platformie dotyczącymi zagadnień z wybranych tematów, dla osób chętnych – próba udzielenia odpowiedzi na pytania pojawiające w materiałach w ramach platformy. Warunki zaliczenia: dostarczenie dokumentacji związanej z realizacją zleconych zadań przez studenta w wyznaczonym przez prowadzącego terminie		30	40
Forma zaliczenia przedmiotu: (egzamin (ustny/pisemny)/zaliczenie z oceną) ⁴	Egzamin pisemny (test)		
Potwierdzanie poziomu osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się (warunki zaliczenia)			
Egzamin (wykład)			
Nr efektu uczenia się⁵	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (forma zaliczeń)⁶	Kryteria oceny osiągnięcia danego efektu uczenia się (tj. określenie wymagań na poszczególne oceny (6,0; 5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0))	Forma dokumentu do złożenia w dziekanacie Wydziału
Wiedza:			
1	Egzamin pisemny (test),	Indywidualnie określone przez prowadzącego	Test

³ Należy je uwzględnić w przypadku, gdy plan studiów uwzględnia zajęcia realizowane w terenie.

⁴ W odniesieniu do formy egzaminu należy precyzyjnie określić jego formę, tj. ustny czy pisemny.

⁵ Nr efektu uczenia się odnosi się do efektów uczenia się wyszczególnionych w tabeli z efektami uczenia się na s. 1-2.

⁶ Obecność na zajęciach nie stanowi potwierdzenia osiągnięcia żadnego efektu. Jest warunkiem przystąpienia do egzaminu.

2	Egzamin pisemny (test),	Indywidualnie określone przez prowadzącego	Test
3	Egzamin pisemny (test),	Indywidualnie określone przez prowadzącego	Test
Zaliczenie z oceną (ćwiczenia)			
Nr efektu uczenia się⁷	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (forma zaliczeń)⁸	Kryteria oceny osiągnięcia danego efektu uczenia się (tj. określenie wymagań na poszczególne oceny (6,0; 5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0))	Forma dokumentu do złożenia w dziekanacie Wydziału
Wiedza:			
1	Kolokwium	Indywidualnie określone przez prowadzącego	Kolokwium
2	Kolokwium	Indywidualnie określone przez prowadzącego	Kolokwium
3	Kolokwium	Indywidualnie określone przez prowadzącego	Kolokwium
Umiejętności:			
1	Ocena aktywności na ćwiczeniach, ocena pracy w grupie, ocena zrealizowanych zadań, udział w konsultacjach	Indywidualnie określone przez prowadzącego	Lista obecności Lista aktywności Lista ocen
2	Ocena aktywności na ćwiczeniach, ocena pracy w grupie, ocena zrealizowanych zadań, udział w konsultacjach	Indywidualnie określone przez prowadzącego	Lista obecności Lista aktywności Lista ocen
3	Ocena aktywności na ćwiczeniach, ocena pracy w grupie, ocena zrealizowanych zadań, udział w konsultacjach	Indywidualnie określone przez prowadzącego	Lista obecności Lista aktywności Lista ocen
Kompetencje społeczne:			
1	prezentowanie stosownej postawy	Indywidualnie określone przez prowadzącego	Lista obecności Lista aktywności
2	prezentowanie stosownej postawy	Indywidualnie określone przez prowadzącego	Lista obecności Lista aktywności
Ogólne wskazówki do warunków zaliczenia przedmiotu:	<ul style="list-style-type: none"> • Warunki zaliczenia przedmiotu powinny być zgodne ze wskazanym w tabeli z efektami uczenia się (powyżej na s. 1-2) sposobem weryfikacji efektów uczenia się oraz formą zaliczenia przedmiotu. • Każdy sposób weryfikacji efektów uczenia się (formy zaliczeń) wskazany w sylabusie powinien być odpowiednio udokumentowany, a prace zaliczeniowe studentów (lub listy zagadnień/pytań w przypadku zaliczenia ustnego; listy aktywności itd.) wraz z listami obecności i uzasadnieniami wystawienia ocen (na pracach zaliczeniowych) potwierdzające właściwą weryfikację efektów uczenia się powinny być złożone w odpowiednim Wydziale. • W przypadku weryfikacji efektów uczenia się w postaci referatów/esejów/dłuższych prac pisemnych itp. należy w sylabusie podać ich 		

⁷ Nr efektu uczenia się odnosi się do efektów uczenia się wyszczególnionych w tabeli z efektami uczenia się na s. 1-2.

⁸ Obecność na zajęciach nie stanowi potwierdzenia osiągnięcia żadnego efektu. Jest warunkiem przystąpienia do zaliczenia ćwiczeń.

- temat/y.
- Ocenę końcową z zaliczenia przedmiotu kończącego się egzaminem wylicza się na podstawie procentowego udziału oceny z ćwiczeń i egzaminu w ocenie końcowej. Ocena z ćwiczeń stanowi 40%, a ocena z egzaminu 60% oceny końcowej

Literatura:

Podstawowa (dostępna w bibliotece WSB/bibliotece wydziału):

- Clark D. A., Beck A. T., Zaburzenia lękowe. Podręcznik z ćwiczeniami opartymi na terapii poznawczo-behawioralnej. Kraków 2018
- Falkowski A., Zaleśkiewicz T., Psychologia poznawcza w praktyce. Ekonomia, biznes, polityka. Warszawa 2011
- Harwas-Napierała B., Trempała J.(red.), Psychologia rozwoju człowieka, T. 2 Charakterystyka okresów życia człowieka, Warszawa 2014
- Harwas-Napierała B., Trempała J.(red.), Psychologia rozwoju człowieka, T. 3 Rozwój funkcji psychicznych, Warszawa 2014
- Hershfield J., Corboy T., Zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne. Poradnik z ćwiczeniami opartymi na uważności i terapii poznawczo-behawioralnej. Kraków 2016
- Nęcka E., Orzechowski J., Szymura B., Psychologia poznawcza, Warszawa 2013
- Kalat J. W., Biologiczne podstawy psychologii, Warszawa 2010
- Padesky Ch., Greenberger D, Umysł ponad nastrojem Zmień nastrój poprzez zmianę sposobu myślenia. Kraków 2017
- Słysz A., Kaczmarek Ł., Bliżej umysłu. Preferencje poznawcze, percepcja, myślenie. Poznań 2007

Uzupełniająca:

- Dąbkowska M.I., Zachowania seksualne dzieci i młodzieży z dysfunkcjami poznawczymi, emocjonalnymi i behawioralnymi. Oblicza problemów dziecka i rodziców. Toruń 2013
- Przybyłowska M., Dlaczego musisz być sceptyczny? Warszawa 2013
- Schaffer R., Psychologia dziecka, Warszawa 2014

Zalecana literatura dostępna jest również w polskich bazach e-czasopism i e-książek takich jak libra.ibuk.pl, epnp.pl, depot.ceon.pl, isip.sejm.gov.pl, journals.bg.agh.edu.pl, otworzksiazke.pl, polona.pl, [google scholar](http://google.scholar), zasoby WBN oraz w bazach archiwalnych czasopism specjalistycznych udostępnianych w Internecie. Elektroniczną wersję materiałów dydaktycznych z wykładów i ćwiczeń, instrukcje i objaśnienia do zadań prowadzący mogą umieszczać na uczelnianej platformie e-learning (e-learning.wsb.net.pl).

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma nakładu pracy studenta:	Obciążenie studenta [h]	
	S	N
udział w wykładach	20	16
udział w ćwiczeniach praktycznych realizowanych w sali (S)	14	12
udział w ćwiczeniach praktycznych realizowanych w terenie (T)	14	12
realizacja zajęć praktycznych w ramach godzin zajęć bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem ⁹ (przynajmniej 60% godzin zajęć realizowanych bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem)	30	40
samodzielne studiowanie (przygotowanie do zajęć, egzaminów, zaliczeń itp.) w ramach godzin bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem (do 40% godzin zajęć realizowanych bez bezpośredniego	25	25

⁹ Suma godzin zajęć praktycznych realizowanych bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem oraz przeznaczonych na samodzielne studiowanie studenta powinna stanowić 100% wszystkich godzin bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem określonych w planach studiów.

kontaktu nauczyciela ze studentem)		
konsultacje, instruktarze, narady, seminaria, egzaminy, zaliczenia	22	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125	125
Punkty ECTS za przedmiot:	5	5
Uwagi:		

Data złożenia sylabusu:

Data i podpis wykładowcy: